

Geachte [delegatielid],

Vorige week was u in Colombia, waar u heeft kunnen waarnemen hoe complex de Colombiaanse realiteit is. Colombia is een land waar van “business as usual” nog geen sprake is. Een wrang voorbeeld hiervan vormen de bedreigingen die afgelopen zaterdag aan onze partners werden gestuurd, middels een pamflet aan zes vakbonds- en gemeenschapsleiders die u sprak tijdens de ‘kolen ronde tafel’ te Bogotá op 6 mei jl.. Helaas is een gesprek tussen bedrijven, overheid en maatschappelijk middenveld waarbij verschillende standpunten worden ingenomen – zoals tijdens de ronde tafel - al voldoende reden voor extremistische groeperingen om leiders uit de civiele samenleving middels doodsb bedreigingen het zwijgen op te willen leggen.

Op zaterdag 11 mei verscheen er een pamflet van een groep die zich de “Aguilas Negras” noemt. In dit pamflet worden de kritische vakbonds- en gemeenschapsleiders die u gesproken heeft met naam en toenaam genoemd. Dat deze namen ondanks het vertrouwelijke karakter van het ronde tafel gesprek zijn gelekt, is bijzonder zorgelijk. De vakbonds- en gemeenschapsleiders worden nu met de dood bedreigd. Hen wordt verweten dat ze bedrijven kapot willen maken en samen heulen met de guerrilla. Ze krijgen 48 uur om het land te verlaten.

De vakbonden CNV en FNV en vredesbeweging PAX hebben onmiddellijk alarm geslagen en steun geboden aan de personen die bedreigd worden. Met hulp van de Nederlandse Ambassade zijn de Colombiaanse autoriteiten gewaarschuwd, evenals het VN-mensenrechtenkantoor in Bogota. De bedrijven Drummond, Prodeco en Cerrejon hebben zich in een persbericht gedistantieerd van de bedreigingen en aangifte gedaan. De Colombiaanse én internationale vakbonden hebben de bedreigingen scherp veroordeeld en de Colombiaanse overheid en bedrijven dringend opgeroepen tot bescherming van vakbonds -en gemeenschapsleiders.

De Colombiaanse autoriteiten zullen onderzoeken waar de bedreigingen vandaan komen en welke maatregelen genomen kunnen worden ter bescherming van deze zes mensen. Dit is des te meer van belang omdat de mijnbouwregio Cesar tijdens het Colombiaanse conflict hard getroffen is door paramilitair geweld. Tussen 1996 en 2006 zijn op zijn minst 3.100 mensen vermoord, 250 personen ‘verdwenen’, en 55.000 boeren van hun land verdreven. Het geweld in de mijnbouwregio Cesar en ook in La Guajira neemt sinds eind 2016 weer zorgwekkend toe.

De naam “Aguilas Negras” verwijst naar een rechtse paramilitaire groep. Het is echter bekend dat achter deze naam verschillende groepen schuil gaan, van criminele bendes tot corrupte politieagenten. Deze groep heeft vaker maatschappelijke organisaties en mensenrechtenverdedigers bedreigd. Het is juist daarom zo belangrijk dat mijnbouwbedrijven deze bedreigingen in de scherpst mogelijke bewoording veroordelen en zich publiekelijk en expliciet uitspreken tegen de structurele stigmatisering van mensen die opkomen voor mensenrechten en arbeidsrechten. Dit is nodig om de extreme polarisatie in Colombia tegen te gaan. Een volgende stap voor de mijnbouwbedrijven zou zijn om met de sociale leiders het gesprek aan te gaan. Dit moet leiden tot een constructieve dialoog, waarbij vakbonden en gemeenschapsleiders worden erkend als legitieme en gerespecteerde gesprekspartners van de bedrijven. Tot op heden is dit laatste nog niet het geval en worden vakbonden en gemeenschapsvertegenwoordigers teveel nog slechts “op papier” erkend als gesprekspartner.

Verzoek

Een week geleden heeft u deze bedreigde mannen persoonlijk gesproken. Daarom en gezien de ernst van de bedreigingen, vragen wij u om:

- In de meest heldere bewoordingen de bedreigingen van de vakbond -en gemeenschapsleiders te veroordelen en minister Kaag van BHOS te vragen om namens de Nederlandse overheid aan te dringen bij de Colombiaanse overheid op versterking van het beschermingsmechanisme voor vakbonds- en mensenrechtenactivisten. Het kan niet zo zijn dat mensen die zich uitspreken over de situatie in de Colombiaanse kolenmijnbouwgebieden vervolgens hun leven niet meer zeker zijn. Mocht u hen een persoonlijke boodschap willen overbrengen dan kunnen wij dat uiteraard ook faciliteren.
- De Colombiaanse autoriteiten op te roepen om de zaak grondig te onderzoeken – o.a. hoe de namen gelect zijn, wie achter de bedreigingen zitten en welke structuren hier werkzaam zijn – en passende maatregelen te nemen, onder verwijzing naar de relevante passages in de vredesakkoorden en de belofte van de president om de mensenrechtenverdedigers in Colombia te beschermen.
- De genoemde mijnbouwbedrijven die u sprak op 6 mei te vragen om stigmatisering van vakbonden en gemeenschapsleiders publiekelijk te veroordelen in regionale context zodat lokale bevolking hier weet van heeft, bijvoorbeeld door een advertentie in de regionale krant. En hen op te roepen om op korte termijn een directe verzoeningsdialoog met de slachtoffers van de mensenrechtenschendingen in het verleden te beginnen.
- De ambassade te vragen om de kwestie op het hoogste niveau bij de verantwoordelijke autoriteiten te blijven monitoren om druk uit oefenen op de voortgang van het onderzoek naar de daders en zodat de autoriteiten bescherming bieden aan de 6 genoemde personen. Ook is het van belang dat ambassades van Europese landen die betrokken zijn bij de kolenmijnbouw met regelmaat bezoeken brengen aan de mijnbouwregio's waar mensenrechtenschendingen plaatsvinden en daarover publiekelijk rapporteren. Tevens zou het betekenisvol zijn als de EU-delegatie in Colombia de bedreigingen zou veroordelen.
- Minister Kaag te verzoeken om zich in een verklaring uit te spreken over het belang van bescherming van gemeenschapsleiders en vakbondsleiders in Colombia.

Mocht u nog nadere informatie willen, of met ons een gesprek willen, dan zijn wij hiertoe uiteraard ten zeerste bereid.

Met vriendelijke groet,

Arend van Wijngaarden - Voorzitter CNV

Han Busker – Voorzitter FNV

Jan Gruiters – Algemeen Directeur PAX

Deze verklaring wordt ondersteund door de leden van het Platform Colombia Nederland:

